

אֶת־חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׂמֹנֶה עָשָׂר
 וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיְרִדְהָ עַד־דָּן: 10 וַיַּחֲלֶק
 עֲלֵיהֶם | לַיְלָה הוּא וַעֲבָדָיו וַיִּבֶם
 וַיְרִדְפֶם עַד־חֹזֶה אֲשֶׁר מִשְׁמָאל
 לְדַמְשֶׁק: 11 וַיָּשֶׁב אֶת כָּל־הָרֶכֶשׁ וְגַם
 אֶת־לוֹט אָחִיו וּרְכֻשׁוֹ הַשֵּׁיב וְגַם
 אֶת־הַנְּשִׁים וְאֶת־הָעַם: 12 וַיֵּצֵא מִלְךְ־
 סֹדֶם לְקִרְאָתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ מֵהַכּוֹת

ית עולמוהי ילידי ביתה תלת
 מאה ותמני עשר וירדה עד דן:
 טו ואתפלג עליהון ליליא הוא
 ועבדוהי ומתונון וירפנון עד
 חוקא די מצפונא לרמשק:
 טז ואתב ית כל קנינא ואף ית
 לוט בר אחוהי וקנינה אתיב
 ואף ית נשיא וית צמא:
 יז ונפק מלכא דסדום לקדמותה
 בתר דתב מלמחי ית

תולדות ובית אהרן והופפות
 [טו] מנהרין ט. מילמא בלמ שירמא פ"ג, כ"ר
 פמ"ג ג, שמ"ר פ"ח א, וק"ר פ"א ד, ממ"ר פ"כ
 יב מנחמא בלן ט, מנחמא יטן וילא, שו"ט פ"ג
 זכר פ"א פ: [יז] כ"ר פמ"ג ה, ממ"ר פט"ו יד,
 פמ"ה, פקקי דר"א פכ"ו, זכר פ"א זכ ק"ב, פ"ג לו: [טז] כ"ר פמ"ג ד, איכה רכס פ"א לט,
 כ"ר פ"ג ו, ג, קה"ר פ"ד יג, מנחמא יטן דהעלתך,

שפתי חכמים

צ הקשה מה"רן הוא אין מקרא יוצא מיד פשוטו שנאמר שמנה עשר
 ושלוש מאות, ותידן בשם רבינו בחיי כי כל מספר הזה היו בני ביתו
 ולאחר שגורדו למלחמה מיטען וריקן וצוה שיחזור כל החוטאים, כדן
 תורה דתיב (ברבים כ ח) מי האיש הירא וגו', ונשאר הוא ואליעזר לבדו.
 (קצור מורחבי): ודאי כל השמנה עשר ושלוש מאות הלכו עמו כד
 להבדיל המלכים שלא יתחזקו בנגור, ואף על גב דהוא לבדו היה גיכ
 מנצח אותם כי אין מצבור לה, מכל מקום לקתום כד להסתיר הנס,
 שיהא לו התחזקות מן הטבע, כענין שים לך אורב וגו' (יהושע ח כו),
 ולכן לקח כמנין אליעזר לרמו שהכל היה בשביל אליעזר. (גור אריה):
 ק דאל"כ וירדוף עד דן למה לי, הא כתיב וירדפם עד חובה, שהוא
 דן כמפרש לקמן. (קצור מורחבי): ר אב"ל בלתי טרס, יהיה החלוק
 ללילה, ושוב אין טעם להוא ועבדיו הבא אחרי. (קצור מורחבי):
 ו והוא ועבדיו קאי אשלמטה, הוא ועבדיו ויבם וירדפם וגו':

רש"י

חניכיו. חנכו כתיב (ס"א קרי), זה אליעזר שמנכו
 למצות. והוא לשון המחלטה כניסת האדם או כלי
 לאומנות שהוא עמיד לעמוד בה. וכן תנוף לנער (משלי
 כו ו), חנכת המזבח (מנדר ו י), תנפת הציט (מהלים ל א).
 ובלע"ז קורין לו חננייני: שמוצה עשר וגו'.
 רבותינו אמרו אליעזר לבדו היה, והוא מנין גימטריא
 של שמו צ (נדריס לב): עד דן. שם משש כחו, שראה
 שעמידין בניו להעמיד שם עגלק (מנהרין טו).
 (טו) ויחלק עליהם. לפי פשוטו סרס המקרא,
 ויחלק הוא ועבדיו עליהם לילה, כדרך הרודפים שמחפלים אחר הגרדפים כשנרחים זה לכאן זה לכאן ר:
 לילה. כלומר אחר שמשכה לא נמנע מלרדפם. ומדרש אגדה שנחלק הלילה, וצחצו הראשון נעשה לו נס,
 וחצו השני נשמר וצא לו לחנות לילה של מצרים (כ"ר מג ג): עד חובה. אין מקום ששמו מוצה, אלא
 דן קורא מוצה על שם עבודה זרה שעמדה להיות שם (מנחמא יג):

ו תנן. הדין אויסלערן. אויסטולן:

מוסף רש"י

את חניכיו ילידי ביתו. ולא יומר, וענר אשכול וממלא המנדבו מאליהם לנחת ללכת אחריו בעזרתו (מהלים ק י):

בינת המקראות

חנך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור מטהו:
 חנך. לפי מה שתלמד לנער ותחנכהו בדברים אם לטוב ואם לרע
 גם כי יזקין לא יסור ממנו: מוזכר שיר חנכת הבית לדוד:
 מוזכר. שחיכו דוד שיאמרוהו הלוים בעת חנוכת בית המקדש
 כימי שלמה: מלעיל כתיב שלאחר שמת שלמה המלך נתחלקה
 המלכות בישראל, שבטי יהודה ובנימין נשארו עם מלכי בית דוד,
 ושאר השבטים נתחלקו למלכות אחר (הנקראים מלכי בית ישראל)

ומלכם הראשון היה ירבעם בן נבט. וכתיב ויאמר ירבעם כלבו
 עתה תשוב הממלכה לבית דוד, שכשיעלו העם בגל לירושלים
 ומאחר שאין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד נמצא הוא
 יושב ואני עומד כשאר העם נמצאתי בו, ולכן עשה שני עגלי
 זהב וישם את האחד בבית אל ואת האחד כן ואסר לישראל
 לעלות לירושלים, ובשביל חטא זה כתיב עליו שהיה חוטא
 ומחטיא את הרכים:

אבן עזרא

חניכיו. שחנכם פעמים רבות במלחמה, ואם לא נזכר. וחשבון אותיות אליעזר דרך דרש, כי אין הכתוב מדבר בגימטריא,
 כי יכול יוכל הרוצה להוציא כל שם לטוב ולרע, רק השם כמשמעו:

טו וְאֶת־פְּלִיג לְהוֹם לִילֵיָא בְּאַרְחָא פְּלִגְוֹתָא אֲגָחָן עִם מְלִכְיָא וּפְלִגְוֹתָא אֲצִטְיִנְעָא לְמִימְחֵי בּוּכְרֵיָא
 בְּמִצְרַיִם יִחַן וְקָם אִיהוּ וְעִבְדֵי וּמְחַנּוּן וּרְדִפְנּוּן מֵה דְאַשְׁתָּאָר מְנַהֵן עַד דְּאִדְכַּר חוּבָא דְעֵתִיד
 לְמַהְרֵי בְּדָן דְּמִצְיִפוּנָא לְדְרִמְשָׁק: טו וְאַתְיִב ית פֿל קְנִינָא וְאוּף ית לוֹט אַחֵי וְקְנִינָה אַתִּיב
 וְאוּף ית נְשִׂיא וְיַת עֵמָא: יז וְנִפְק מְלִכָא דְסָדוּם לְקַדְמוּתָהּ בְּתַר דְּתַב מְלִמְחֵי ית פְּדָרְלֵעוּמָר
 וְיַת מְלִכְיָא דְעַמָּה לְמִישַׁר מְפָנָא הוּא בֵּית רִיסָא דְמְלִכָא:

פירוש יונתן יח) פלגותא אגחון וכו' ופלגותא אצטינעא. פירוש הקב"ה חלק הלילה לבי חלקים, במחציתה עשו מלחמה עם המלכים ומחצית נשארה והצניעה למכת בכורות במצרים (בכ"ר מג ג) ועיין ברש"י:

תרגום ירושלמי

טו ורדפנון עד ענותא דמצפון לדרמשק: יז ונת מלכיא דעמא למשר דחוזא הוא בית מישרא דמלכא:

בעל הטורים

טו דרמשק. ב' במסורה. הכא אשר משמאל לדרמשק. והגליתי אתכם מהלאה לדרמשק (עמוס ה כו). בשביל חטא שעשו בדרמשק גלו (תנח"ל לך יג). וזה חובה אשר משמאל לדרמשק:

ספורנו

יד וירדוף עד דן. כמרוצה לבא עליהם פתאום: טו ויחלק עליהם. לתחבולה, כדי שיחשבו שקמו כל הסביבות עליהם, כמו שחשבו ארם באמרם הנה שכר עלינו מלך ישראל (מלכים ב יז): י"ז ונת מלכיא דעמא לדרמשק. לא ידעו היותם מעטים, כמו שיעץ

רמב"ן

מלרדוף אחריהם. ושיעורו, ויחלק עליהם הוא ועבדיו לילה:

וירדפם עד חובה אשר משמאל לדרמשק. ידוע כי מרחק רב מן אלוני ממרא אשר בחברון בארץ יהודה לדרמשק אשר הוא חוצה לארץ. אם כן רדף אחריהם ימים רבים עד הוציאו אותם מן הארץ, כי הם אל בבל ארצם היו חוזרים. או שהיה נס גדול כאשר דרשו רבותינו (ב"ר מג ג) בארץ ברגליו לא יבא (ישעיה מא ג):

אור החיים

ואם תאמר הלא הדין הוא עם ארבעה מלכים שלקחוהו מתוך העיר המורדת צהס. וי"ל שמה שאנו אומרים (שם) טהרו צסחון הוא לאומה שאין לנו עמה לא שלום ולא מלחמה, אצל אנשי שלום לא נדין לשבותם, ולא ולמד מה שעשו ישראל לקני שציוו עליו סורו רדו מהעמלקי וגו' (ש"א עו ו), וכמו כן היה להם לזוות עליו לעצור מציניהם אס הם אנשי שלום עם אצרהס:

טז וגם את צווגו וגו'. הגם שיעקר רדיפתו היתה עליו, ואותו היה לו להקדים. הודיע הכתוב סדר ההלכות בדבר לא זו אף זו, א' השיב הרכוש של המלכים, הלהס צ' שהשיב לוט ולא שרפוהו המלכים בצרותם צמלחמה עם אצרהס לנקמה, והודיע הכתוב שנתן דעמו להשיב הנשים והטף לנד כבוד שעשו ללוט:

כלי יקר

אם אליעזר לבדו. והקרוב אלי לומר בזה שגם רש"י מודה שלקח עמו ש"ח אנשים ממש, כי חייב כל אדם לעשות בדרך הטבע כל אשר ימצא בכחו לעשות ומה שיחסר הטבע ישלים הנס. אך שקשה למה לקח אברם דווקא מספר ש"ח ומה הגיד לנו בזה הכתוב, אלא להורות שהיתה המלחמה כל כך חזקה עליו עד שלא היה שום אפשרי בדרך הטבע לצחם ומכל מקום הלך

אֶת־כְּדֹרְלֶעֶמֶר וְאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר
 אָתּוּ אֶל־עַמֶּק שְׁוֵה הוּא עַמֶּק
 הַמֶּלֶךְ: יח וּמִלְכֵי־צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם
 הוֹצִיא לָחֶם וַיֵּין וְהוּא כֹהֵן לְאֵל

תולדות ובית אהרן והוספות
 [ס] נדרים לב: אגות דרבי נתן פ"ב, ג"ר פמ"ג ו פניו י, ויק"ר פכ"ה ג, נמ"ר פ"ד ט, שו"ט פמ"ו, אליהו וטא פ"ו, פקקי דר"א פ"ט, זכר ל"א
 פו; ח"ג ז: רלא; מדי הנעי לך כה,

שפתי חכמים

רש"י
 (יז) עמק שוה. כן שמו, כתרגומו למישר מפנה,
 פנוי מאילנות ומכל מכסול: עמק המלך. פ"ט
 ריפא דמלפא. בית ריפא אחד שהוא שלשים קנים, שהיה
 מיוחד למלך לנחק שם. ומדרש אגדה עמק שהשוו שם
 כל האומות, והמליכו את אנרס עליהם לנשיא אלהים
 ולקנין (נמ"ר טו יד): (יח) ומלכי צדק. מדרש
 אגדה. הוא שם בן נח ת (ג"ר מג ו, נדרים לב): ל"ח
 ויין. כן עושים ליגיעי מלחמה ת*, והראה לו שאין
 בלבו עליו על שהרג את בניו א. ומדרש אגדה, רמו לו
 על המנחות ועל הנסכים שיקריבו שם בניו א* (עי' ג"ר סס):

ת ר"ל דמלך שלם ראשי תיבות למפרע שם: ת* דאין לומר
 משום כבוד בעלמא, ודוהיה לו להכניסו לביתו ולסעדו,
 השתא דכתיב הוציא, משמע משום יגיעת מלחמה, כמו
 על דבר אשר לא קדמו אחכם בלחם ומים נזכרים בג' ה).
 (נחלת יעקב): א דבתיב אחרי הכותו את כדורלעומר וכדורלעומר היה
 מלך עילם ועילם הוא מבני שם ומסתמא גם הוא ועמו מבני שם היו.
 והא דפירש רש"י כן עושיין ליגיעי מלחמה, פירוש שאם תאמר כדי
 להאכילו כדרך האורחים, א"כ למה לא הוציא להם בקר וצאן לשחוט
 להם להאכילם: ודרא"ם פירש דא"כ למה הזכיר שהוציא לחם ויין,
 דהא דרך הקרא בכל מקום שלא להזכיר אלא לחם לבד כמו ואקחה פת
 לחם (להלן יח ה), ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם (שמות יח יב),
 ולמה לו לומר ויין, אלא שהם צריכין ליגיעי מלחמה: א* דא"י
 משום יגיעי מלחמה לחדוד היה לו להוציא נמי לקראת
 מלך סדום ויושבי שנער שהיו מורע שם. (נחלת יעקב): יש
 מקשים למה לא הוציא לו [גם] בשר לרמו על שם שיקרבו קרבנות, אלא
 נראה לי דאיתא בספרי שלא נתחייבו בנסכים אלא מביאתן לארץ, ממילא
 הוא הדין במנחות שחד דינא אית להו עם נסכים, אבל קרבנות הקריבו ג"כ במדבר, לזה דקדק הרב שיקריבו "שם" בניו, רוצה לומר בארץ
 ישראל. (דברי דוד):

מוסף רש"י

[יז] אל עמק שוה. השוו כולם צענה אחת והמליכו את אנרס עליהם (שה"ש ו ט): [יח] ומלכי צדק. הוא שם בן
 נח (לעיל די יט): מלך שלם. היא ירושלים (יחזקאל מח לה): הוציא לחם ויין. כשעז מן המלחמה ולאנשו עייפים
 ורודפים (מהלים ק ג):

אבן עזרא

יח ומלכי צדק. נקרא כן בעבור שהוא מלך על מקום צדק,
 וי"א כי הוא שם: [שלם]. ושלם הוא ירושלים, והעד ויהי
 בשלם סכו (ההלים עו ג): והוא כהן. כדברי המתרגם
 ארמית. וכן כל כהן. והעד וכחנו לי (שמות כח מא). ופירוש

בעל הטורים

יח מלך שלם. ר"ת בהיפך שם. לומר לך שזהו שם בן נח (נדרים לב):

רשב"ם

יח ומלכי צדק מלך שלם. לכן הפסיק בין "ויאל מלך
 סדום" (פסוק ז) ל"ויאל מלך סדום" (פסוק ח), וכתב צינתיים
 ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין, ללמדנו שאמת השיב אנרס
 למלך סדום, כשאמר לו בלעדי רק אשר אכלו הנערים ולא אמר אכלנו, כי הוא אכל משל מלכי צדק:

רמב"ן

(יח) ומלכי צדק מלך שלם. היא ירושלים, כענין
 שנאמר (ההלים עו ג) ויהי בשלם סוכו. ומלכה יקרא
 גם בימי יהושע "ארני צדק" (יהושע י א), כי מאז ידעו
 הגוים כי המקום ההוא מבחר המקומות באמצע הישוב, או
 שידעו מעלתו בקבלה שהוא מכון כנגד בית המקדש של
 מעלה ששם שכנתו של הקב"ה שנקרא "צדק". ובבראשית
 רבה (מג ו) המקום הזה מצדיק את יושביו, ומלכי צדק
 אדוני צדק, נקראת ירושלם צדק, שנאמר (ישעיה א כא) צדק
 ילין בה:
 והזכיר והוא כהן לאל עליון. להודיע כי אברהם לא
 היה נותן מעשר לכהן לאלהים אחרים, אבל מפני
 שידע בו שהוא כהן לאל עליון נתן לו המעשר לכבוד
 השם. והרמו לאברהם מזה, כי שם יהיה בית אלהים, ושם
 יוציא זרעו המעשר והתרומה, ושם יברכו את ה':

יונתן בן עוזיאל

רנא

יח ומלכא צדיקא הוא שם בר נח יט מלכא דירושלם נפק לקדמות אברם ואפיק לה לחם וחרמר
בההוא זמנא הרה משמש קדם אלהא עלאה:

פירוש יונתן יט הוא שם בר נח וכו'. כדאיחא (רש"י) [סוף] פרק ארבעה נדרים (לכ): ביקש הקב"ה להוציא כהונה משם שנאמר
והוא כהן לאל עליון וגו'. ומה שאמר מלכא דירושלם, כי הוא נקרא צדק על שם צדק ילין בה (ישעיה א כא):

תרגום ירושלמי

יח ומלכא צדק מלכא דירושלם הוא שם רבא הנה פהין עלאה:

רמב"ן

אבל אם חלק נח לבניו הארצות ונתן לשם ארץ ישראל
היה זה כ"מחלק נכסיו על פיו, וישבו בה בני כנען עד
אשר ינחיל אותה השם לזרע אוהבו, כאשר הזכרתי כבר
(לעיל י טו):

והוא כהן לאף עליון. בעבור היות בכל העמים
כהנים משרתים למלאכים הנקראים "אלים", כענין
שנאמר (שמות טו יא) מי כמוכה באלים, יקרא הקב"ה "אל
עליון", וענינו התקיף הגבוה על כל גבוהים, כמו יש לאל
די (להלן לא כט). ומלכי צדק לא הזכיר השם, אבל אברהם
אמר ה' אל עליון (להלן פסוק כב):

ועל דעת רבותינו (נדרים לב): שאומרים כי מלכי צדק הוא
שם בן נח, הלך מארצו לירושלם לעבוד שם את ה',
והיה להם לכהן לאל עליון, כי הוא אחי אביהם הנכבד,
כי ירושלים מגבול הכנעני היא מעולם:

ורש"י כתב למעלה (יב ו) והכנעני אז בארץ, היה הולך
וכובש את ארץ ישראל, מזרעו של שם זקנו של
אברהם, שבחלקו של שם נפלה כשחלק נח לבניו את
הארץ (ספרא קבו), שנאמר ומלכי צדק מלך שלם. ואין זה
נכון, כי "גבול הכנעני מצידון" (לעיל י ט) יכלול כל ארץ
ישראל, וגבול בני שם במזרח ממשא רחוק מארץ ישראל:

אור החיים

מלך שלם וכו', ונתן לו אברהם מעשר מכל, מזה הרגיש
מלך קדוש כי הרי זה מגיד כי קנייניו הם שאין אדם מעשר
ממה שאינו שלו לזה שאל ממנו הנפש, והרכוש אסכים
לדעתך שתקחם לך, והוא אומרו קח לך, והרי זה מגיד
כי עוד היה לו טענה להחזיק בכל, וכדי שלא יכנס עמו
במחלוקת פשר ואמר תן לי הנפש, והרכוש לא ארד עמך
לדין אלא הריני מסכים שתקחנו, ועיין טעם הדבר בפירוש
פסוק (כא) תן לי הנפש:

והוא כהן וגו'. פירוש הוא כהן אצל זרעו אינו כהן,
שניתנה כהונה לאברהם דכתיב (מהליל קי ד) אתה
כהן לעולם, ואומרו (טס) על דברתי מלכי צדק, כי הוא
ברך את אברהם שיהיה כהן לאל עליון וזרעו נתן הדבר
לאברהם כאשר אבאר (בפסוק כ):

לאף עליון. להיות שהיה להם אלוהות אמנעיים
כידוע לכסילים, אמר כי זה כהן לאל עליון על
כל האלוהות שהיו להם אז. ורבותינו ז"ל אמרו (ויק"ר כה ו)
כי צעון שהקדים ברכת אברהם לברכת קונו ניטלה ממנו
כהונה, ולדבריהם ז"ל אומרו והוא כהן תתפרש ג"כ למעט
משם והלאה שמעטו הכתוב על חטאתו האמור בענין,
והגם שהקדים המיעוט לחטא מה צדק כי המורה נכונה
אחר כך:

יח ומלכי צדק וגו'. רבותינו אמרו (ב"ר טו י) כי הוא
שם. וטעם שהפסיק בענין מלך שלם צין יציאת מלך
קדוש להודעת דבריו אל אברהם וגו'. להגיד שזה הנדיקוס
מה צינס לבין הרשעים, כי מלך קדוש יצא לקראת אברהם
לראות פניו ויקסם הגם שאליו יחוייב להקביל פני אברהם
במנחה כיד המלך והוא הרשע יצא צדיק ריקניות, ושם
הצדיק מצלי חיוז נדיבות יען והקביל פניו בלחם ויין:

עוד על דרך אומנם ז"ל (ב"ר טז ג) קיים אברהם
אבינו אפילו עירובי תבשילין שהם תיקוני רענן טו,
ולזה הודיענו הכתוב כי אברהם שר וגדול ומכובד בעיני
הכל היה וכשילא לקראתו מלך קדוש מן הסתם יקביל פניו
במחשורת לחם לו ולעבדיו ואנשי מלחמתו, ולכך כי אברהם
יפרוש ממאכלס, מהלחם משום פת של נכרים, והיין משום
סחם יינס, לזה נתחכם ונשמדל מלך קדוש שיעשה תשורת
האכילה על די נאמן שהוא שם, ומידו של שם לידו של
אברהם, וחימוש השמיענו הכתוב שאפילו לחם ויין שאינן
אלא מדרבנן הקפיד אברהם ומכל שכן שאר דברים שיש
בהם חשש איסור תורה:

עוד ירצה הכתוב להודיע טעם אשר ממנו עלה על דעת
מלך קדוש לומר לאברהם והרכוש קח לך ולא שאל
הכל, לזה אמר ויצא מלך קדוש לקראתו ואחר לאתו יצא

פיקוטי הערות על אור החיים

ט [עין יומא (כח): ותורת, אחד דברי תורה ואחד דברי סופרים.
ועיין ב"ר (סד ד) ר' יונתן משם ר' יוחנן אמר אפילו הלכות
עירובי חצרות היה אברהם יודע. תורות, שתי תורות, שקיים
אפילו מצוה קלה שבעל פה. ועיין דעת זקנים מבעלי התוספות
וירא (להלן יח ח) שמפרשים שאברהם לא אכל בשר בחלב וגם

לא בשר ואח"כ חלב, והו פירוש "עירובי תבשילין" כלומר
תבשילין מעורבבין. ובספר סגולת משה כתב וז"ל שמעתי פירוש
עירובי חצרות, עירובי תבשילין, לערב התבשילין, כי מכניס אורח
היה, וכאשר איש אחד רצה עוד מלה בתבשיל, או פלפלין, עירב
בעצמו עד שהוטעם לו לאכול, והו עירוב תבשילין, ודפח"ח:

כ"י יקר

שחציו השני נשאר לו לחצות לילה של מצרים כי אז יצא
ה' בעצמו בתוך מצרים, כך במלחמה זו לא היה כי אם עור
של אל עליון אשר מגן צריו בידו:
דבר אחר שלקח שי"ח אנשים כמספר אליעזר, להורות

שחציו השני נשאר לו לחצות לילה של מצרים כי אז יצא
ה' בעצמו בתוך מצרים, כך במלחמה זו לא היה כי אם עור
של אל עליון אשר מגן צריו בידו:
דבר אחר שלקח שי"ח אנשים כמספר אליעזר, להורות